

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

to Tongeren bij M. COLLETS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 6 JANUARI.

NIUWJAARSGIFTEN AAN PIUS IX.

Van heden af beginnen wij de afkondiging der inschrijvingslijsten voor de Nieuwjaars-giften van onze welbeminden Vader Pius IX.

Wij verhopan dat de giften dit jaar talrijk en mild zullen zijn. De noodwendigheden van den Heiligen Vader zijn groot: Pius IX is nog altijd gevangin in zijn Paleis; door eerlooze overweldigers van al zijne goederen ontbloot, bevindt Hij zich in de onmogelijkheid van betamelijk in het keestelijk bestuur der Kerk te voorzien.

Zijne onderdaige kinderen, de katholieken van de stad en in het arrondissement Tongeren zullen hunnen penning bijbrengen en zij zullen alzoo medewerken om, zooveel mogelijk, het lijn van den algemeenen Vader der geloovigen te verzachten. Dit hopen wij en wij zijn ovenigd dat wij in onze hoop niet zullen bedroegworden.

1° LIJST.

M. Ph.-J. Peeters, pastordeken van Tongeren	fr. 100,00
M. Van Ornelingen, notarij te Tongeren	100,00
M. Oscar Schaezen	100,00
M. Schaezen, président honoraire à la Cour d'appel	40,00
M ^{me} veuve Jansen	40,00
M. Beckers, advocaat te Bils	5,00
Une dame anonyme	50,00
M. B.-J. Viggria, pastoor te Kleren	22,00
Naamloos	10,00
»	2,00
»	2,00
»	5,00
Eene dienstmeid	2,00
Lambert Ulrix, brouwersgast teeren	2,00
M. Collé, uitgever van den <i>Postier</i>	10,00
Totaal, fr. 470,00	

M. Delexhy van Velm.

Men leest in de *Gazette van Sint-Truiden*: Onze lezers hebben in ons nummer van over veertien dagen gezien dat de heer advocaat Delexhy van Velm, volvertegenwoordiger van het arrondissement Waremmen, ons had zoeken verveelt te maken... met ons in de verte de bedreiging van een waarschijnlijk proces te laten zien omdat wij hem zoo wat eenvoudige de waarlijk hadden laten hooren, zoowel over zijn poek levens als over zijne handelwijs als lid van den raaf van waakzaamheid der gevalle bank van Tongeren, welke zoovele slachters gemaakt heeft. Oh! hadde alzoo de sireaan Velm ons kunnen beletten de waarheid ophopen aan onze talrijke lezers te doen kennen wat zou hij in zijne

TOBY DUVER.

(Vers.)

— (0) —

IX

Intusschen was de zon ergzaam. Vermoed van het loopen, niet wetend waar hij dien nacht zijn hoofd zou nederleggen, hij zitting op den kant van een sloot en chitte. Waarop? dat wist hij zelf niet; maar herinnerde zich het gezegde van zijnen vader: « De deugd wordt altijd beloofd. »

Dat spottend gezegde, bevind door de slechte uitkomst van zijne openbaring, had in zijne ziel wortel geschoten, welke langzamerhand voor de ondeugd ontsloot.

Na verloop van eenige maanden zag hij een ongeveer twintigjarig meisje in de verte op den weg aankomen, dat snel voortte en van tijd tot tijd naar de sloten keek, als of zij er een misdadiger uit te voorschijn te brengen. Toby wandelde langzaam voor haar uit, toen zij hem ingehaald had, vroeg hij haar naar zijn vriendelijke toon, of hij nog ver van herte was.

Gerustgesteld door zijn leeftijd zijn onschuldige voorkomen, dat hij niet den tijd gehad had te verliezen, antwoordde het jonge meisje, dat zij er heen ging en namen een uur hoopte te wezen. Toby vroeg haar naar de reden van hare reis, of zij er heen ging en namen een uur hoopte te wezen. Toby vroeg haar naar de reden van hare reis, of zij er heen ging en namen een uur hoopte te wezen. Toby vroeg haar naar de reden van hare reis, of zij er heen ging en namen een uur hoopte te wezen.

vuist over onze onnoozelen angst gelachen hebben?

Maar neen, wij hebben zijnen trotschen brief naar waarde weten te schatten, en, gelijk wij er ons wel aan verwachten, is 't onweder dat uit het kasteel van Velm op onze *Gazette* dreigde neder te slaan zonder onheil afgegaan. Wij zijn dus, niet vreezende te strijden voor de goede zaak, voortgegaan den representant van Waremmen, M. Delexhy, de klaarblijkelijkste bewijzen van zijne domme onvoorzichtigheid te geven.

De manier van handelen van M. Delexhy is waarlijk onbegrijpelijk! Zou hij misschien meenen de kiezers van Waremmen voldaan te hebben door den onbezonnen brief dien hij ons toegestuurd heeft? In het minste niet: deze verplicht hem integendeel, zoo als wij hem reeds gezegd hebben, ons klare rekening over zijn gedrag te geven; doch M. Delexhy van Velm denkt er heel anders over, en laat ons nog naar zijn antwoord wachten.

De *Courrier du Limbourg* bevindt zich in dezelfde afwachting; zijn artikel van zaterdag laatstleden luidt als volgt:

De Banken van Langrand en de bank van Tongeren.

« Wij verwachtten ons deze week eene nieuwe uitdaging te ontvaangen van den deurwaarder, ons uitmanende, in den naam van den heer van Velm, een antwoord op onze artikel van zaterdag in te lasseten. Wij zijn in onze afwachting bedrogen geweest en hebben noch den deurwaarder noch de proza van M. Delexhy wedergezien.

Maar de discussie kan zoo niet eindigen. Gij hebt zaterdag den toon wel hoog genomen, M. de vertegenwoordiger van Waremmen; gij hebt ons meenen den schrik aan te jagen met ons door een proces te bedreigen, maar gij kiest het hazepad als gij ziet dat men met uwe bedreigingen lacht. Welnu, weet wel dat het zoo niet is dat men uit eene slechten stap geraakt; gij zelve hebt de betwisting in de pers willen overbrengen met ons door uitdaging des deurwaarders te dwingen uw antwoord in te lasseten. 't is met recht dat wij bewijzen dat gij ons niets hebt kunnen antwoorden, vermits gij genoodzaakt geweest zijt ons eenen brief doen in te nemen, toegestuurd, niet aan den *Courrier*, maar aan het *Journal de Bruxelles*, en na deze eerste en ongelukkige poging van verrechtvaardiging... wijkt gij achteruit.

't is zoo niet, mijnheer, dat wij het verstaan. Vermits gij u bekomert met aan den *Courrier* te antwoorden, antwoord dan ten minste op de aanmerkingen, u door den *Courrier* gedaan.

De *Courrier* zegt u dat gij, die deel gemaakt hebt van den Raad van waakzaamheid der bank van Tongeren, sedert hare instelling tot op den dag van haar bankroet, dat gij niet betamelijk den steun op de bestiersders der societeiten Langrand moogt werpen. — Wat antwoordt gij daarop? Niets.

De *Courrier* heeft u herinnerd, dat in de

ving een druk gesprek aan. In de eerste plaats wilde hij van haar weten, waarom zij zoo angstig om zich heen zag.

« Omdat ik alleen ben, » gaf zij ten antwoord.

« Maar waarom waart gij bevreesd? de wegen zijn veilig in la Brie. »

« O ja, maar... »

« Maar? »

« Ik kom uit mijn dienst en ik heb mijn opgespaard loon van drie jaar bij mij in dit pakje en daarom... »

Hier werd Toby opletterend en scheen in de mededeeling zooveel belang te stellen, dat het jonge meisje zich daardoor liet verschalken en openhartiger werd.

« Daaron? » herhaalde hij vrageend.

« Vrees ik voor dieven, hoewel het hier overal even veilig is. »

« Het doet mij genoegen u te kunnen vergezellen, mejuffrouw. Maar waarom hebt gij dien dienst verlaten? Was men niet tevreden over u? »

« Integendeel! antwoordde zij met levendigheid; » maar ziet gij... ik ga binnen kort trouwen. »

« Aha! » riep Toby uit, « en zal uw bruidsgom u niet te gemoet komen? »

« O neen! hij is nog bij zijn regiment. Wij waren reeds sinds lang verloofd, maar hij heeft een slecht nummer getrokken bij de loting en ik bezat niets, toen hebben wij besloten, dat hij zijn tijd zou uiddienen en ik eene plaats als dienstbode zou zoeken. Nu zullen wij met mijne solid en mijn loon, dat wij ten dien einde opgespaard hebben, eene kleine neering beginnen. Zijn wij nu niet gelukkig? »

zaken Langrand, twee rechtsinstructien, ingericht door politieke vrienden van Bara, en niet gelukt zijn slechts ééne der bestiersders der banken Langrand in beschuldiging te stellen, terwijl in de vorwarring der bank van Tongeren, waarvan gij, M. Delexhy, u belast hadt de werkingen te bewaken, het hof van assisen een tiental dieven een schriftvervalschers veroordeeld heeft. — En wat antwoordt gij daarop? Niets.

De *Courrier* heeft u gezegd dat de bestiersders der banken Langrand, om de misslagen welke zich onder hun bestier hebben kunnen begaan, te herstellen, bijna hun gansch fortuin ten voordeele van hunne actionnarissen afgestaan hebben, maar dat gij tot hertoe geene van die kinderachtige bekommeruissen gehad hebt. — Wat antwoordt gij? Niets.

De *Courrier* heeft u gezegd dat gij, volgens de *Fedette*, iets buiten het gemeen zijt; dat gij, die zonder twijfel een grooter man zijt als M. de Decker, in volle Kruimer het dagorde van Bara toestemt, maar dat dit u niet belet geheel natuurlijk te vinden de benoeming door M. Bara van M. de Fastré, vooreerst tot rechter en daarna tot voorzitter der rechtbank van Tongeren. — En wat antwoordt gij? Niets.

De *Courrier* heeft u gezegd dat gij honderd franken schikt aan den *Echo du Parlement* voor de vertaling en de alomverspreiding der redevoering van Bara, maar dat gij u wel zult wachten van onder de kiezers van Waremmen het uitmunten verslag te verspreiden over de werkingen der bank van Tongeren, welk gij den 23 maart 1863, eenige maanden voor het bankroet, geteekend hebt. — En wat antwoordt gij daarop? Niets, niets, altijd niets.

Maar er is u een laatste middel overgebleven; ons den schrik zoeken in te jagen En gelijk een haan die voor het gevecht zijn trotsch gekraai laat hooren, hebt gij ons moedig getoond... een deurwaarder, een zegelpapier en in de toekomst... een proces!

Heden dat gij weet dat wij met uwe bedreigingen lachen, wijkt gij achteruit. Waarom? Omdat gij er niet in gelukt zijt ons schrik in te boezemen, omdat gij uwen zottigen brief aan het *Journal de Bruxelles* betreurt, omdat zooals wij het reeds gezegd hebben, gij eindelijk verstaat dat het voor u beter is te zwijgen dan te spreken. »

M. Bara, of de fabel van den vos en de raaf.

M. Bara heeft in eene der laatste zittingen der Kamer, iets aardigs voorgesteld. Hij wilde de *Annales Parlementaires* in het vlaamsch doen verschijnen en ze gratis aan alle kiezers uitdeelen. Zeer wel; maar dewijl slechts 1 inwoner op 48 kiezer is, zou het niet heel juist zijn dat dit half miljoen door de belastingbetalers moet gegeven worden die geen kiezers zijn.

Vroeger, toen M. Bara minister was, wilde hij van dergelijke voorstel niet hooren; nu hij in de oppositie zit, komt hij er mede voor den dag — uit overtuiging, neen! 't Moet dus een middelje, eene kies-intrigue zijn, om te doen

gelooven dat als hij, Waal, nog eens meester wordt, de vlaamsche zaak zal groeien en bloeien.

't Is de fabel van den vos en de raaf, die, met een lekker stuk kaas in den bek op een hoogen tak zat, en wien reinaart overtuigde dat zij toch zoo schoon zingen kon. De domme raaf geloofde den vleier, opende den bek om te zingen, liet de ministersportefeuille — pardon den kaas — vallen, en M. Bara — pardon de vos — slokte hem op en lachte het vlaamsche volk — pardon, bij lachte de raaf — uit.

Welnu, wij willen de raaf der fabel niet zijn.

Dat M. Bara de uitgaaf der *Annales* in het vlaamsch voorstelle, zeer wel; maar vooreerst op een rechtvaardigen voet. Dan, dat hij ons niet doe gelooven aan zijne sympathie, maar openlijk erkenne, dat het enkel eene vossenstreek is om aan den kiezingkaas van 1872 te geraken — en daarna zullen wij zijn voorstel onderzoeken en zeker ondersteunen.

Tongeren den 5 januari 1872.

Mijnheer de Postrijder,

Daar is alweer een jaar voorbij gevloogen. Een jaar vol droefheid voor het menschedom een jaar vol vernedering voor den hoogmoed van de eeuw der verlichting.

Een slimme man van den ouden tijd heeft gezegd: « Gelukkig de volkeren die geene geschiedenis hebben. » De oude Tongenaar voegt erbij: « Gelukkig de jaren waarvan de herinnering niet op de nakomelingschap overgaat. » Het jaar 1871, helaas! zal in de geschiedenis eene droefige plaats innemen: het zal door allen geteld worden door de diepe wonden, welke de christelijke beschaving bekomen heeft.

De oude Tongenaar heeft de gewoonte niet van de zaken langs den slechten kant aan te zien. Daarom keert hij het oog af van den bloedigen oorlog tuschen Pruis en Fransch, van den brand van Parijs, van den mislukte oogst en van de smeerlapperijen welke de liberale *Vedette* in 1871 aan hare dertien lezers opgediend heeft.

Maar het jaar 1871 heeft toch ook zijnen goeden, zijnen schoonen en zijnen grooten kant gehad. En in de eerste plaats, onder de merkwaardige voorvallen die het hart van elken eerlijken man moeten bewegen, zien wij de heuglijke gebeurtenis die den ganschen katholieken wereld bewogen heeft: het wonder der jaren van Petrus, verleend aan Pius IX. Het jaar 1871 heeft zien hernieuwen het geen een pontifacaat sedert den eersten Paus aanschouwd had, den 25^{den} verjaardag der regeering van denzelfden Paus.

Ziet eens, lezers, de oude Tongenaar die

heid in slaap.

Bij zijn ontwaken vroeg hem zijne reisgezellen deelnemend of hij zich onwel gevoelde.

« Hoe zoo? » vroeg Toby.

« Omdat gij zooveel gepraat hebt tijdens uwen slaap en dat zulks zelden gebeurt als men niet de koorts heeft. »

« Heb ik gepraat? » zeide Toby onthutst.

« Ja, gij droomdet ongetwijfeld van roovers; gij meendet dat gij vervolgd werdt. »

« Dat komt, » hernam Toby met een gedwongen lach, « omdat ik een klein sommetje geld bij mij heb en ik werkelijk bevreesd was... »

« Er is zooveel slecht volk! » hernam de goethartige dame; « maar vrees niet; gij gaat zeker, even als ik, naar Straatsburg; ik zal u het adres geven van een goed hotel, waar gij niets te duchten zult hebben. »

Toby putte zich uit in dankbetuigingen. Hij stapte te Straatsburg uit met zijn schat en ging eene fraaie kamer betrekken in het logement, dat hem aangewezen was geworden.

X.

Toby was nimmer in het bezit geweest van zulk eene som geld; vier honderd francs waren voor hem een onuitsprekelijk schat, hij haastte zich dan ook daarvan te genieten en gaf zich over aan alle geoorloofde en ongeoorloofde vermaak welke de goede stad Straatsburg hem kon aanbieden. Hij was een weinig bedorven door zijne Parijsche makkers, vooral door den laatste; de stem van zijn geweten deed zich traspgewijze minder hooren en vooral minder gehoorsamen. Hij smoorde er de verwtijgingen van en deed zijn